

رامتین مونی

آمارهای اقتصادی نشان می‌دهند که رشد یکنی از شاخص‌های مؤثر بر تورم نه تنها متوقف نشده بلکه بیشتر هم شده است. آخرین آماری که توسط بانک مرکزی از مقدار نقدینگی در اقتصاد ایران اعلام شده به آذر سال ۱۴۰۴ می‌تبط است؛ در این ماه حجم نقدینگی معادل ۱۳ هزار و ۵۰۰ هزار میلیارد تومان بوده و رشد ماهانه و نقطه به نقطه نقدینگی نیز به ترتیب ۲٫۶۵ درصد و ۴۰٫۹۲ درصد برآورده شده است.

البته توجه صرف به آمار رشد نقدینگی، نمی‌تواند برای ارزیابی‌های اقتصادی راهگشا باشد و باید این شاخص را با توجه به دیگر شاخص‌ها سنجید تا به تحلیلی روشن‌تر از وضعیت کنونی رسید. تازه‌ترین داده‌های منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران نشان می‌دهد نسبت نقدینگی به تولید ناخالص داخلی کشور طی سال‌های اخیر با کاهش قابل توجهی مواجه شده است. بر اساس این گزارش، نسبت نقدینگی به تولید ناخالص داخلی که در سال ۱۳۹۶ حدود ۷۸٫۸ درصد بوده، در سال ۱۴۰۳ به حدود ۴۲ درصد کاهش یافته است.

در این گزارش به جوانب مختلف رشد نقدینگی، نسبت آن با تولید ناخالص داخلی و ارزیابی سیاست‌های بانک مرکزی پرداخته شده است.

سیاست انقباضی بانک مرکزی

طبق مبانی علم اقتصاد واضحست که بایک مرکزی در مواجهه با افزایش نقدینگی، از سیاست‌های پولی انقباضی استفاده می‌کند تا مقادری جلوی این روند گرفته شود و این سیاست به عنوان یک ابزار پولی در تمام اقتصادها به رسمیت شناخته شده است.

به نظر می‌رسد که بانک مرکزی ایران نیز به دنبال سیاست‌های پولی انقباضی رفته و برای مثال، جعفر مهدی‌زاده، مدیر کل سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی، با اشاره به اقدامات انجام‌شده برای کنترل رشد نقدینگی اظهار کرده است: «بهیات عامل بانک مرکزی، افزایش ۱۵ واحد درصدی نسبت سپرده‌قانونی بانک‌ها را تصویب کرده که در گام نخست، ۰٫۷۵ واحد درصد آن در اردیبهشت‌ماه اجرایی شد و بخش باقی مانند دیگر در صورت

سهراب دل‌انگیزان در گفت‌وگو با

«توسعه ایرانی»، بانک مرکزی به جای اینکه یک قاعده کلی بگذارد و تمام منابع را منجمد کند، و با یک سیاست انقباضی عمق ر کودرا به شدت بالا ببرد، باید به فکر یک سیاست و نظم‌دهی مؤثر باشد. در شرایط کنونی انقباض و انجماد بسیار وضعیت اقتصادی را بدتر می‌کند؛ اکنون نیاز داریم که پول از طریق بانک‌ها و سیستم‌های کنترل محلی، و با توجه به شرایط مختلف استان‌ها و کسب و کارهای محلی، به سمت مصرف درست هدایت شود

گزارش

بحران جدید بر بازار بحران زده مسکن:

فروش متری مسکن جیب شهرداری هارا پر می‌کند

شهرداری تهران با رونمایی دوباره از طرح «فروش متری مسکن» مدعی است راهی برای سرمایه‌گذاری خردو خانه‌دار شدن تدریجی مردم پیدا کرده؛ اما منتقدان می‌گویند این طرح بیش از آنکه

نسخه‌ای برای درمان بحران مسکن باشد، ابزاری تازه برای جذب نقدینگی و مشروعبیت بخشی به سوداگری در بازار ملک است.

به گزارش اقتصاد ۲۴، بازار مسکن تهران سال‌هاست که از یک بخش مصرفی و نیاز اولیه شهروندان، به یک ابزار سرمایه‌ای، دست‌یافتنی و ملتهب تبدیل شده است. جهش‌های پی‌درپی تورم، سقوط آزاد قدرت خرید طبقه متوسط و ضعیف و فرار سرمایه‌ها از شرایطی، شهرداری تهران با رونمایی مجدد از یک ایده قدیمی تحت بخش عمده‌ای از جامعه به کابوسی ابدی تبدیل کرده است. در چنین شرایطی، شهرداری تهران با سرمایه‌گذاری در زمین و مستقات، رویای خانه‌دار شدن را برای بخش عمده‌ای از جامعه به کابوسی ابدی تبدیل کرده است. در چنین شرایطی، «فروش متری مسکن» یا طرح «خانه‌بزر» در بستر سامانه‌های هوشمند خود، مدعی است که می‌خواهد امکان سرمایه‌گذاری خرد و در نهایت خانه‌دار شدن تدریجی را برای شهروندان فراهم کند. اما آیا این طرح واقعاً گری‌ها از فرودستان و مستأجران بازمی‌کند یا صرفاً

گفت‌وگو

اقتصاد ایران بار دیگر در موقعیتی قرار گرفته که بسیاری آن را «شرایط جنگی» یادست که «میانه‌جنگی» توصیف می‌کنند وضعیت

که در آن نااطمینانی‌های سیاسی، فشارهای خارجی، کسری بودجه، تورم مزمن و نوسانات ارزی هم‌زمان بر معیشت خانوار و تصمیم‌گیری سیاست‌گذار سایه انداخته است.

این کارشناسان استدلال می‌کنند که دولت تاکنون متحمل شده به جامعه منتقل شود. از نگاه او، این نوع اصلاحات به‌طور طبیعی برای برخی گروه‌های اجتماعی ناراضی ایجاد می‌کند و اگر همین‌زمان فضای سیاسی و اجتماعی ملتهب‌شده، این ناراضیاتی می‌تواند به ریسک‌های بزرگ‌تر تبدیل شود.

این کارشناس مسائل اقتصادی تأکید کرد که اگر می‌خواهیم اصلاحات انجام دهیم، یعنی می‌خواهیم از جیب یک عده رقمی را برداریم. همین گزاره نشان می‌دهد چه اصلاحات اقتصادی در ایران همواره با مقاومت اجتماعی روبه‌رو شده است. دولت‌ها معمولاً زمانی توانسته‌اند بخشی از هزینه اصلاحات را به جامعه تحمیل کنند که در مقابل، چشم‌اندازی از بهبود آینده ارائه داده باشند؛ چشم‌اندازی که بتواند امید اجتماعی ایجاد کند.

در سوی دیگر این بحث عبدالمجید شیخی، اقتصاددانی قرار دارد که اگرچه او نیز بر نقش پررنگ دولت در اقتصاد تأکید می‌کند، اما صورت‌بندی متفاوتی از مساله ارائه می‌دهد. به باور او، مقابل چشم‌اندازی که مدافع اقتصاد آزاد شناخته می‌شوند، در عمل با ابزارهای مختلف

یک اقتصاددان در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» و با انتقاد از سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی:

در ایران سیاست‌گذاری پولی تعطیل است!

نسبت نقدینگی به تولید

ضرورت و متناسب با شرایط اقتصادی قابل اجرا خواهد بود. هدف از این اقدام، بازگرداندن ذخایر تزریق‌شده به شبکه بانکی به‌ترتیب نام‌بانک مرکزی و جلوگیری از تبدیل آن به نقدینگی جدید و تشدید فشارهای تورمی است.»

اما اقتصاد ایران تنها با رشد نقدینگی مواجه نیست؛ در طی مدت اخیر نرخ تورم افزایش بسیاری داشته و از طرفی نیز دولت سیاست‌های آزادسازی قیمت‌ها را، که مهمترین آن گران‌سازی نرخ ارز رسمی بود، اجرا کرده است و به همین دلیل، ر کودر اقتصاد ایران تعمیق شده

و بنگاه‌ها نیز به سرمایه در گردش، و همچنین تسهیلات بیشتری احتیاج دارند اما باید توجه داشت که سیاست پولی انقباضی، علاوه بر کاهش رشد نقدینگی، باعث کاهش سطح تولید تعادلی نیز می‌شود بنابراین رنگ خطر تشدیدر کود برای واحدهای اقتصادی اکنون بیش از پیش به‌صدا درآمده است!

البته با هم باید دقت کرد که سیاست حذف نرخ‌های چندگانه ارز به‌طور به پیش از جنگ بود و وقوع مجدد ۶۸ درصد اسفند ۱۴۰۴، وضعیت ناخواسته‌ی ر کود را بسیار بدتر کرد در این میان، بر برخی بنگاه‌ها حتی مورد اصابت مستقیم قرار گرفتند و اکنون تهدید تعدیل نیرو و نیز بر فراز کارگران تمام‌بنگه‌ها، سایه

افتکند است. در شرایطی

که دولت بایست

حمایت بیشتری از واحدهای اقتصادی برای حفظ اشتغال و تولید بکند، آیا سیاست پولی

بی‌اعتمادی و کاهش معاملات در بازارها

یک اقتصاددان در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» و در ارزیابی خود از علت کاهش نسبی نقدینگی به تولید ناخالص داخلی در یک دهه گذشته، یادآور شد: رابطه این دو شاخص با ضرب تبدیل نقدینگی به تولید ناخالص داخلی، با یاهمان ضریب معروف به «V» و سرعت و معاملات (گروش) پول، تعریف می‌شود.

سهراب دل‌انگیزان توضیح داد: ممکن است پول در تعداد بازارهای کمتری چرخش کند یا بی‌اعتمادی شدید در بعضی از بازارها باعث شود پول از آن بازارها بیرون بیاید و یا قیمت

قیمت ملک، اتومبیل، طلا و دلار آنقدر افزایش پیدا کرده که تعداد معاملات را در آن بازارها به شدت کاهش داد و بخشی از پول از این بازارها به بازار کالا مهاجرت کرد و مشاهده کردیم که تورم در بازار کالا، به خصوص در خوراکی‌ها، به شدت بالا رفته و به همین علت می‌بینیم که نقدینگی به سهم کوچک‌تری از GDP رسیده است

مسکن و... هستند که در سطح خرد از آن متاثر می‌شوند. سیاست‌گذاری حوزه نقدینگی مانند مثال معروف درخت و جنگل است و واقعیت اینست که این درختان هستند که نفس می‌کشند و سبز هستند اما در کلان، چیزی به نام جنگل می‌بینیم و تنها در پاره جنگل صحبت می‌کنیم. به اعتقاد او، بانک مرکزی برای قاعده‌گذاری و سیاست‌گذاری پولی، در تمام حوزه‌ها اعم از اعتباری، نرخ بهره، عملیات بازار باز و دیگر حوزه‌ها، باید در محل و منطقه تأثیر حضور داشته باشد و سعی کند در سطح استان‌ها این قاعده‌گذاری را اعلام اجرا و نظارت کند.

نظم‌دهی، نه انجماد و انقباض

دل‌انگیزان در ادامه، تصریح کرد: بانک مرکزی به‌جای اینکه یک قاعده کلی بگذارد و تمام منابع را منجمد کند، و با یک سیاست انقباضی عمق ر کود را به شدت بالا ببرد، باید به فکر یک سیاست و نظم‌دهی مؤثر باشد و نه فقط انقباض و انجماد!

او افزود: در شرایط کنونی انقباض و انجماد بسیار به‌عملآمده در آن بازارها صورت نگرفته؛ در تمام این شرایط پول عملاز آن بازار بیرون می‌آید و تعداد معاملات بسیار کم می‌شود و از طرف دیگر، در بقیه بازارها تورم ایجاد می‌شود.

او به تورم بازار کالاهای اساسی اشاره کرد و گفت: در این مدت دیدیم که قیمت ملک، اتومبیل، طلا و دلار آنقدر افزایش پیدا کرده که تعداد معاملات را در آن بازارها به شدت کاهش داد و بخشی از پول از این بازارها به بازار کالا مهاجرت کرد و مشاهده کردیم که تورم در بازار کالا، به خصوص در خوراکی‌ها، به شدت بالا رفته.

استاد تمام دانشگاه رازی افزود: به همین علت می‌بینیم که نقدینگی به سهم کوچک‌تری از GDP رسیده است اما در سال ۱۳۹۶ وضعیت اینطور نبود؛ در آن سال نقدینگی می‌توانست تعداد بسیار بیشتری از معاملات را انجام دهد و مفهومی به نام تخریب پولی چندان معنایی نداشت. در سال ۱۳۹۶ نرخ تورم چیزی حدود ۶۸ درصد بود و نرخ رشد اقتصادی هم به بالای ۱۵ درصد رسیده بود و تعداد معاملات بیشتری با یک واحد پولی، صورت می‌گرفت.

تعمیق ر کود با سیاست انقباضی

دل‌انگیزان در باره اجرای سیاست‌های پولی انقباضی توسط بانک مرکزی برای کنترل حجم نقدینگی، عنوان کرد که در شرایط کنونی اجرای این سیاست‌ها اصلاً مناسب نیست و استفاده از سیاست‌های انقباضی عمق ر کود را بسیار بیشتر می‌کند.

او تأکید بر اینکه باید از طریق قاعده‌گذاری صحیح از انحراف مسیرهای معاملاتی جلوگیری کنیم، اظهار داشت: وقتی قاعده‌گذاری و سیاست‌گذاری پولی انجام می‌شود، این امر در سطح کلان صورت می‌گیرد اما اثر آن بر فعالیت‌ها، خود را در محل و سطح خرد نشان می‌دهد. این تحلیلگر مسائل اقتصادی ادامه داد: مثلاً نرخ بهره در سطح کلان تعیین می‌شود ولی عملان این واحدهای اقتصادی یا گیرندگان وام از دوچ، ودیعه

منطقه‌ای مانند منطقه پنج تهران پیاده‌سازی کند تا اعتماد اولیه جامعه را جلب کند. این ساختار در وهله نخست بسیار جذاب به نظر می‌رسد و این ذهنیت را ایجاد می‌کند که شهروند در مانده از تورم می‌تواند ریا را روبه سقوط خود را به سیما و آجر متصل کند، اما واگوی ابعاد پنهان آن نشان می‌دهد که چالش‌های بزرگی در مسیر این ایده وجود دارد.

برای درک چرایی ارائه چنین طرح‌هایی از سوی مدیران شهری، باید ابتدا به وضعیت اسفبار بازار مسکن در سال‌های اخیر نگرینست. طبق آمارهای رسمی، سهم مسکن در سبد هزینه خانوارهای شهری در تهران به ارقام بی‌سابقه‌ای بالای شصت در صد رسیده است. دوره انتظار برای خانه‌دار شدن با درآمدهای فعلی و نرخ‌های نجومی متری، عملاً: چند دهه فراتر رفته و به معنای حذف کامل امید به خرید خانه برای نسل‌های جوان و حقوق‌بگیر است. این بحران در چند سطح خود را نشان می‌دهد که بارزترین آن تورم ساختاری است؛ یعنی قیمت مسکن همگام با نوسانات ارزی و تورم عمومی بالا می‌رود، در حالی که دستمزدها با شیب بسیار ملایم‌تری حرکت می‌کنند و نتیجه آن عقب‌ماندگی مزمن قدرت خرید جامعه است. در چنین بستری که نهادهای حاکمیتی در غرض مسکن از زان قیمت شکست خورده‌اند، ایده‌های فانتزی مانند مسکن‌های کوسپولی کوچک یا فروش متری مسکن به عنوان راهکار اصلی به افکار عمومی قالب می‌شوند.

بسیاری از تحلیل‌گران اقتصادی و کارشناسان ارشد بازار مسکن،

و آزادسازی گسترده در بسیاری موارد نسخه‌هایی بوده که کشور را توسعه یافته‌تر نشان هرگز به عمل نکرده‌اند. در وضعیت جنگی یا نیمه جنگی، دولت ناگزیر است کنترل بیشتری بر اقتصاد اعمال کند؛ به‌ویژه در حوزه تنظیم بازار و حفظ ارزش پول ملی.

او تورم اصلی‌ترین بحران کنونی اقتصاد ایران دانست و اظهار کرد: بخش عمده این تورم ناشی از ارزی با نرخ ارز است. تورم موجود نه حاصل کمبود کالا و نه ناشی از فشار تقاضاست، بلکه ریشه در سیاست‌های ارزی و کاهش ارزش پول ملی دارد.

امامهدی فیضی، استاد اقتصاد دانشگاه فردوسی، تلاش کرد میان دو گانه اقتصاد کالا آزاد و اقتصاد کاملاً دستوری نوعی نگاه میانه ارائه دهد. او معتقد است اساساً چنین دو گانه‌ای در دنیای واقعی وجود ندارد و حتی لیبرال‌ترین اقتصادها نیز در برخی حوزه‌ها مداخله مستقیم دارند.

این کارشناس شرایط جنگی را مصداق روشن ناکامی بازار دانست؛ وضعیتی که در آن سازوکار بازار به تنهایی قادر به تخصیص بهینه منابع نیست و به همین دلیل دخالت دولت توجیه‌پذیر می‌شود. فیضی عنوان کرد: شکل مطلوب دخالت دولت در این شرایط، بیش از آنکه تعیین مستقیم قیمت‌ها باشد، باید از جنس تنظیم‌گری پارگولائوری باشد. این تمایز از آن جهت اهمیت دارد که تجربه اقتصاد ایران نشان داده قیمت‌گذاری دستوری در بسیاری موارد نه تنها به کنترل بازار منجر نشده، بلکه زمینه ایجاد رانت، کمبود و فساد را نیز فراهم کرده است.

خبر اقتصادی

پزشکیان در جمع اتاق بازرگانی:

دولت و بخش خصوصی در یک جبهه برای عبور از جنگ اقتصادی هستند

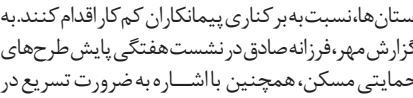
رئیس‌جمهور در نشست تخصصی با اعضای اتاق بازرگانی با تأکید بر نقش راهبردی بخش خصوصی در مدیریت جنگ اقتصادی، ضمن تشریح برنامه‌های دولت برای رفع موانع تولید، تأمین انرژی صنایع و تسهیل تجارت، چهار مطالبه اصلی خود از فعالان اقتصادی شامل شفافیت ارزی، مقابله با رانت و قاچاق، مدیریت مصرف انرژی و تقویت تولید و صادرات را مطرح کرد. به گزارش ایلنا، مسعود پزشکیان با تأکید بر ضرورت هم‌افزایی ملی برای عبور از شرایط پیچیده اقتصادی و بین‌المللی خاطر نشان کرد: دولت، بخش خصوصی را نه در مقابل خود، بلکه شریک راهبردی توسعه کشور می‌داند.

وزیر راه و شهرسازی:

پیمانکاران کم‌کار در طرح‌های حمایتی مسکن برنکار می‌شوند

وزیر راه و شهرسازی با تأکید بر ضرورت پیگیری برای تسریع در پیشبرد طرح تأمین مسکن استیجاری زوج‌های جوان، اعلام کرد: مدیران کل راه و شهرسازی

استان‌ها، نسبت به برکناری پیمانکاران کم‌کار اقدام کنند. به گزارش مهر، فرزانه‌صاقد در نشست هفتگی پایش طرح‌های حمایتی مسکن، همچنین با اشاره به ضرورت تسریع در بازسازی واحدهای آسیب‌دیده از جنگ تحمیلی رمضان، اظهار کرد: کاهش بوروکراسی اداری و تسریع در فرآیندهایی مانند صدور پروانه ساختمانی از موضوعات مهم در این حوزه است. طولانی بودن زمان صدور پروانه ساختمانی یکی از موانع جدی پیش‌روی سازندگان در کشور محسوب می‌شود و لازم است این روند مورد بازنگری قرار گیرد.

مدیرعامل توانیر مطرح کرد:

طلب ۱۵۰۰ میلیارد تومانی توانیر از مراکز غیرمجاز رمازرز

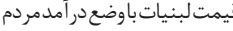
مدیرعامل شرکت توانیر با تأکید بر لزوم عبور از اقدامات تشریفاتی، از هدف‌گذاری برای کاهش پنج درصدی ناترازی برق با تأکیه بر عملیات فنی و هوشمند خبر داد و خواستار وصول فوری ۱۵۰۰ میلیارد تومان مطالبات این شرکت از استخراج‌کنندگان غیرقانونی رمازرز شده به گزارش ایرنا محمد اله‌داد به‌اشدر نسبت به احتمال همراهی برخی عوامل درونی با متخلفان، تصریح کرد: طبق ابلاغیه وزیر نیرو، با هر گونه همکاری در وصل برق مراکز غیرمجاز، به خورد قاطع از جمله اخراج صورت خواهد گرفت. همچنین تأکید داریم که خسارت شبکه از متخلفان باید به‌طور کامل اخذ شود و هیچ‌گونه مسامحه‌ای در استیفای حقوق عمومی پذیرفته نیست.

یک مقام صنفی هشدار داد:

احتمال تعطیلی کارخانه‌های کوچک و متوسط لبنیات

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های لبنی با اشاره به اینکه سرانه مصرف لبنیات در ایران یک چهارم میانگین جهانی است، عنوان کرد: با این دست‌فرومان دولت، قیمت لبنیات باوضع درآمد مردم به زودی به جایی می‌رسد که خرید آن برای مردم دیگر توجیهی نخواهد داشت. علی‌احسان ظفری در گفت‌وگو با ایلنا، درباره علت گرانی لبنیات افزود: عامل این کار خود دولت بوده است زیرا دولت شیر خام را در همین دو سه‌روزه از کیلویی ۴۶ هزار تومان به ۶۱ هزار تومان رسانده است. وقتی دولت چربی حاصل شیر را از درصدی ۴۵۰ هزار تومان به ۶۵۰ هزار تومان رسانده است. او هشدار داد که با کاهش سرانه مصرف لبنیات، کارخانه‌های کوچک و متوسط تعطیل می‌شوند.

رئیس اتحادیه فروشندگان فرش اعلام کرد:

افزایش ۷۰ تا ۸۰ درصدی قیمت مواد اولیه فرش ماشینی

رئیس اتحادیه فروشندگان فرش ماشینی و مکت عنوان کرد: از سال گذشته و تأثیر جنگ دوازده‌روزه بر بازار تا حال حاضر، بازار همواره درگیر ر کود و تنش بوده است. به گزارش تجارت‌نیوز، محسن شیرازی با تأکید بر افزایش ۷۰ تا ۸۰ درصدی قیمت مواد اولیه به و به تبع آن فرش ماشینی، بیان کرد: وضعیت کنونی، سبب کاهش چشمگیر تمایل مردم به خرید شده و بسیاری از کالاهای خریداری‌شده پیش‌فصل، همچنان در انبارها مانده است. او با اشاره به بی‌توجهی تأمین‌کنندگان مواد اولیه به قیمت‌های منطقی، تصریح کرد: مواد اولیه وارداتی با ارز نیمایی در شش ماه گذشته تأمین نشده و قیمت نخ‌های اکر لیک و پرویلین تا دو برابر افزایش یافته است.

یک مقام صنفی خبر داد:

سرگردانی ۲۰ هزار کانتینر کالای ایران در بنادر پاکستان

یک مقام انجمن شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی ایران خبر داد: حدود ۲۰ هزار کانتینر کالای ایران در بندر کراچی دیو شده و به‌دلیل موانع تغییر اسناد حمل و نبود مسیر امن، انتقال آن‌ها متوقف مانده است. به گزارش مهر، احسان ملک‌زاده افزود: از زمان آغاز جنگ، بخشی از کالاهایی که در مسیر بنادر ایران قرار داشتند، به‌دلیل شرایط جنگی و پرآساز قوانین بین‌المللی حمل‌ونقل در یابی، در نخستین بنادر بین‌راهی تخلیه شدند. او با بیان اینکه صاحبان کالا با خطر متروکه شدن محموله‌های خود مواجه هستند، گفت: در پاکستان محدودیت زمانی انبارداری کالاها ۶۰ روزه است و همین موضوع نگرانی جدی برای صاحبان کالا و شرکتهای حمل‌ونقل بین‌المللی ایجاد کرده است؛ چرا که احتمال دارد کالاها متروکه شده و از دسترس خارج شوند. افزایش شدید هزینه‌های حمل‌ونقل باعث شده انتقال کالا به بنادر جنوبی ایران از جمله بندر عباس و چابهار بارش چندبرابری هزینه‌ها همراه شود.